

TYÖTTÖMIEN KESKUSJÄRJESTÖN LAUSUNTO ERÄISIIN TYÖTTÖMYYSTURVALAIN VÄLIAIKAISIIN MUUTOKSIIN HE 00/2020 vp

Asia: HE 00/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin COVID-19 epidemian vuoksi.

Arvoisat sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäsenet,

Kiitämme mahdollisuudesta olla kuultavana esityksestä, jossa ehdotetaan ”tehtäväksi väliaikaisia muutoksia, joiden tavoitteena on yksinkertaistaa eräissä tilanteissa työttömyysturvan säännöksiä ja näin keventää etuushakemuksen käsittelyn edellyttämää työmäärää. Ehdotettavat muutokset koskevat eräitä työttömyysetuuden sovittelutilanteita, työmarkkinatuen erityisiä ehtoja ja työttömyysetuuden maksamista ilman päätöstä koskevia edellytyksiä. Työttömyysetuutta voitaisiin väliaikaisesti maksaa hakemuksen perusteella ennakkona enintään kuudelta kuukaudelta.”

Työttömien Keskusjärjestön pykäläkohtaiset huomiot ovat alla:

2 § Poiketen siitä, mitä työttömyysturvalain 4 luvussa säädetään:

1) soviteltaessa tuloa, sovitteluun ei sovelleta mainitun luvun 2 §:n 4 momentissa eikä 4 §:n 2 momentissa säädettyä;

Sovittelujaksojen yhdenmukaistaminen kalenteriviikoittain saattaa koitua työttömän eduksi ja oikaisee byrokratiaa. Jos tämä on helpompi käytäntö byrokraattisesti, eikä merkittävästi kalliimpi, olisiko syytä jatkaa näin?

2 § Poiketen siitä, mitä työttömyysturvalain 4 luvussa säädetään:

2) soviteltaessa yritystoiminnan tuloa, jos tuloissa on tapahtunut muutos laajalle levinneen tartuntataudin vuoksi, tulot huomioidaan yrittäjän oman ilmoituksen perusteella.”

Mietimme, missä tilanteissa joudutaan turvautumaan vain yrittäjän omaan ilmoitukseen? Miksi ei ajantasaisia tietoja saada verottajalta? Tiedot ilmoitetaan verottajalle joka kuukausi.

Onko vaara, että säädöstä hyödynnetään nyt siten, että yritys tahallisesti siirtää tulot myöhemmälle ajankohdalle ja hakee soviteltua työttömyysturvaa täysimääräisesti? Koskenee pientä joukkoa. Jokin perustelu COVID-19 tulojen muutoksista on hyvä vaatia lisäksi, mm. miten epidemia on vaikuttanut palvelun saatavuuteen ja asiakkaiden käyttäytymiseen?

Voitaisiinko oman ilmoituksen tehneille yrityksille tehdä myöhemmin rutiinista poikkeava pistotarkistus?

Muutoin esitys on kannatettava, kun se helpottaa byrokratiaa ja työttömien tilannetta.

Työttömien Keskusjärjestö ry

Rahakamarinportti 3 A, 3. krs, 00240 Helsinki. Puh. 040 547 7090 • Y-tunnus 1003909-9

www.tyottomat.fi • etunimi.sukunimi@tyottomat.fi tai toimisto@tyottomat.fi

Verkkolaskuosoite: 003710039099. Välittäjän tunnus: 003721291126. Verkkolaskuoperaattori: **Maventa Oy**

3 § Työmarkkinatuen tarveharkinta

"Poiketen siitä, mitä työttömyysturvalain 7 luvun 7 §:ssä säädetään, työmarkkinatukeen ei sovelleta tarveharkintaa."

Työttömien Keskusjärjestö katsoo, että muutos on työttömän eduksi ja kannattaa esitystä siitä syystä. Myöskin hyvä, että byrokratia vähenee ja päätöksiä saadaan tehtyä tehokkaammin.

4 § Osittainen työmarkkinatuki

"Poiketen siitä, mitä työttömyysturvalain 7 luvun 9 §:ssä säädetään, työmarkkinatukeen ei sovelleta työmarkkinatuen osittamista."

Lausuntoesityksen mukaan tämä on vähämerkityksellinen muutos, ja koska se lasketaan työttömien eduksi, Työttömien Keskusjärjestö tukee esitystä.

5 § Työttömyysetuuden maksaminen ilman päätöstä

Työttömyysetuutta voidaan maksaa virkailijan päätöksellä ennakoivasti 6 kuukauden ajan, jos etuuden maksaminen merkittävästi viivästyy. 6 kuukautta on pitkä aika suhteessa nykyiseen 2 kuukauteen, mikäli työttömyysetuuden maksamiseen ei ole ollutkaan edellytyksiä, ja joudutaan perimään takaisin työttömyysturva.

Jos kassat tai Kela joutuvat tilanteeseen, jossa on pitkäkestoisesti laaja joukko, joiden työttömyysturvaa on maksettu ennakoivasti yli 2 kuukautta, on tärkeää palkata kassoihin ja Kelaan uusia työntekijöitä.

COVID-19 ei poistu todennäköisesti vielä pariin vuoteen. Yhteiskunnan toiminta täytyy palauttaa asteittain ja mitä nopeammin se saadaan tehtyä hallitusti sitä parempi. Oletettavaa on, että jatkossa työmarkkinoilla on enemmän entropiaa, ja siten myös työttömyysturvajärjestelmään tarvitaan enemmän henkilökuntaa päätöksiä tekemään.

Helsingissä 27.4.2020

Työttömien Keskusjärjestön puolesta,
ystävällisesti,

Jukka Haapakoski
Toiminnanjohtaja

Työttömien Keskusjärjestö ry
Rahakamarinportti 3 A, 3. krs
00240 Helsinki
jukka.haapakoski@tyottomat.fi
+358 50 577 2580

Työttömien Keskusjärjestö ry

Rahakamarinportti 3 A, 3. krs, 00240 Helsinki. Puh. 040 547 7090 • Y-tunnus 1003909-9
www.tyottomat.fi • etunimi.sukunimi@tyottomat.fi tai toimisto@tyottomat.fi
Verkkolaskuosoite: 003710039099. Välittäjän tunnus: 003721291126. Verkkolaskuoperaattori: Maventa Oy